

Ympäristöministeriö

Viite Lausuntopyyntö 05.07.2013 koskien luonnosta valtioneuvoston asetukseksi eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUKSEN LAUSUNTO ESITETYSTÄ LUONNOKSESTA

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) elinkeino-, työvoima-, osaaminen- ja kulttuuri - vastuualueella (E-vastuualue) sekä ympäristö- ja luonnonvarat – vastuualueella (Y-vastuualue) on perehtynyt esitettyyn luonnokseen ja esittää siitä lausunnossaan seuraavaa.

Keski-Suomen ELY-keskus antaa asetustalonnoksesta yhden lausunnon, jossa on tuotu esille sekä E-vastuualueen että Y-vastuualueen näkemykset.

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUKSEN E-VASTUUALUEEN NÄKEMYS

Yleistä

ELY-keskuksen E-vastuualue pitää hyvänä sitä, että nykyisen nitraattiasetuksen tulkintaan liittyvistä epäselvyyksistä pyritään eroon uudistamalla nitraattiasetus. Lisäksi asetuksen selkeyttämistarve on ollut jo pitkään eri viranomaistahojen tiedossa.

ELY-keskuksen E-vastuualue kuitenkin tuo ilmi sen seikan, että asetustalonnoksen perustelumistio on merkittävän puutteellinen säädösehdotusten vaikutusten arvioinnin osalta. Oikeusministeriön antamien ohjeiden mukaisesti myös lakeja alemmanasteisten säädösten valmistelussa tulee soveltuvin osin noudattaa annettuja ohjeita säädösehdotusten vaikutusten arvioinnista.

Säädöshankkeiden vaikutusten arvioinnin tulisi kattaa taloudelliset vaikutukset (yrityksien, julkisen talouden, kansatalouden ja kotitalouksien osalta), vaikutukset viranomaisten toimintaan (viranomaisten keskinäisiin suhteisiin, tehtäviin, menettelytapoihin, henkilöstöön, organisaatioon sekä hallinnollisiin menettelyihin ja kustannuksiin), ympäristövaikutukset (mm. vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin, viihtyvyyteen, maaperään, veteen, yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön sekä mainittujen tekijöiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin) sekä muut yhteiskunnalliset vaikutukset (vaikutukset mm. kansalaisten asemaan ja kansalaisyhteiskunnan toimintaan, sosiaali- ja terveysvaikutukset, vaikutus työllisyyteen ja aluekehitykseen).

Asetusluonnoksen esittelymuistiossa on esitetty mahdolliset taloudelliset vaikutukset hyvin ylimalkaisesti, ilman tieteellistä ja tilastollista perustelua. Myös ympäristövaikutus osiota tulisi tarkentaa vastaamaan oikeusministeriön antamaa ohjeistusta, sillä lopullisella asetuksella tulee olemaan suuri merkitys sekä ympäristöön, maaseudulla tapahtuvaan kotieläintuotantoon että viranomaistoimintaan (vrt. esimerkiksi valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 209/2011). ELY-keskuksen E-vastuualue esittääkin, että asetusluonnos tulisi palauttaa säädösehdotusten vaikutusten arviointiin ja että asetuksen vaikutuksia selvitetäisiin jokaisen vaikutussektorin osalta.

ELY-keskuksen E-vastuualue huomauttaa myös siitä, että nykyistä nitraattiasetusta ollaan laajentamassa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamista sääteleväksi asetukseksi ympäristösuojelulain (86/2000) 12 §:n nojalla.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan 23/2009 vp todennut ympäristösuojelulain 86/2000 12.1 §:ssä olevan asetuksenantovaltuuden varsin yleisluonteiseksi, kun asiaa tarkastellaan perustuslain (731/1999) 80 §:n 1 momentin lainsäädäntövallan siirtämistä koskevan säännöksen valossa. Perustuslakivaliokunta on selkeästi todennut, että valtuuden käyttöä täsmentävät 12.2 § ja saman lain 11 §:n säädökset siitä, mitä 12.1 §:n nojalla annettavat asetukset voivat koskea. Lisäksi asetuksenantovaltuuksien sisältö täsmentyy lisäksi kyseisen lain 10.2 §:n yleisiä perusteita koskevan säännöksen avulla (ks. PeVL 11/1999 vp).

ELY-keskuksen E-vastuualue toteaaakin, että muistiolounnoksessa esille tuotu soveltamisalan laajennus ympäristönsuojelulain (86/2000) 12 §:n perusteella, ei ole normatiivisesti tarkasteltuna riittävän selkeästi tekstissä perusteltu eikä siinä ole otettu kantaa edellä mainittujen säädöskohtien keskinäiseen systematiikkaan.

Lisäksi ELY-keskuksen E-vastuualue muistuttaa siitä, että sekä nykyistä ympäristönsuojelulakia että maatalouden tukien sääntelyjärjestelmää (mm. ympäristötukea) ollaan parhaillaan uudistamassa ja molemmat ovat kohtaamassa suuria muutoksia, josta johtuen uusien määräysten olisi tultava voimaan vasta 01.04.2015, jolloin eri kokonaisuudet on voitu sovittaa yhteen EU:n yhteisen maataloustukipolitiikan kanssa ja jolloin asetuksesta on hallintoviranomaisten toimesta voitu kouluttaa, neuvoa ja tiedottaa niitä kohderyhmiä, joita asetus koskee.

ELY-keskuksen E-vastuualue pitää lisäksi kyseisen luonnoksen normirakennetta sekavana, huomioiden asetusluonnoksen asema sekä ympäristön tilaan vaikuttavana

säädöksenä että asema osana EU-tukien lakisääteisiä hoitovaatimuksia (ns. täydentävät ehdot).

Asetusluonnoksen rakennetta tulee muuttaa sellaiseksi, että EU:n lakisääteiset hoitovaatimukset on erotettu muista ympäristöön tilaan vaikuttavista säädöskohdista. Erottelulla saadaan useita hyötyjä, sillä tällainen ryhmittely selkeyttää asetusluonnoksen säädöskohtia ja parantaa hallintoviranomaisten toimintaedellytyksiä sekä ympäristö-, tukipolitiikka- että valvontasektorilla. Lisäksi rakenteen uudelleen tarkastelu takaisi toiminnanharjoittajille toimintasektoristaan riippumatta paremman oikeusturvan.

Lisäksi ELY-keskuksen E-vastuualue katsoo, että kyseisen asetusluonnoksen käsittelyn yhteydessä tulee ottaa esille myös ympäristönsuojelulaista puuttuva ylivoimaisen esteen poikkeamismahdollisuus, joka tulisi saada mukaan ympäristönsuojelulainsäädäntöön.

Lausuntoa annettaessa onkin kiinnitetty huomiota kyseisen asetusluonnoksen kohdalla siihen, onko nykyinen aikataulu asetettu liian kireäksi, sillä lausuntokierroksella olevassa luonnoksessa on useita puutteita, jotka kuvastavat ELY-keskuksen E-vastuualueen mielestä valmistelun lyhytjänteisyyttä sekä asiaan käytetyn ajan tiukkuutta, kun tarkastellaan asian merkittävyyttä ja painoarvoa ympäristölle, maaseudulle ja hallinnolle.

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta

1 § (Tarkoitus) ja

2 § (Soveltaminen)

ELY-keskuksen E-vastuualue ei hyväksy nitraattiasetuksen uudistamisen yhteydessä tehtyä sisällön laajennusta, jonka perusteella luonnokseen on sisällytetty varsinaisen nitraattisääntelyn lisäksi mm. fosforilannoituksen sääntelyä.

Ympäristönsuojelulaki ja ympäristönsuojeluasetus sekä muu jo olemassa oleva lainsäädäntö (mm. lannoitevalmistelaki ja asetus lannoitevalmisteita) ovat nitraattiasetuksen sijasta lainsäädännön systematiikan ja sääntelyn kokonaisrakenteen kannalta oikeampia säädöskohteita luonnoksessa esitetyille muille säätelylle.

Edellä mainitun johdosta ELY-keskuksen E-vastuualue esittääkin, että kyseisessä kohdassa pitäydytään rajamaan nitraattiasetuksen tarkoitus ja soveltaminen aikaisempaa vastaavasti, ilman esitettyjä laajennuksia.

3 § (Määritelmät)

Muistioluonnoksen mukaan asetusluonnoksen 3 §:ään on määritelty asetuksesta ilmenevät keskeiset käsitteet.

Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue tuo ilmi sen seikan, että asetusluonnokseen tulisi harkita nostettavaksi vielä muutamia keskeisiä käsitteitä, jotta nykyisen nitraattiasetuksen selventämiseen tehdyiltä lisäohjeilta vältyttäisiin.

Asetusluonnokseen tulisi harkita seuraavien määritelmien avaamista: georisterakenteet, kompostituotteet, pintalevitys, sivutuotejakeet sekä tuotantoeläimen määritelmä.

Myös asetusluonnoksessa olevien muutamien käsitteiden määrittely on sekaannusta aiheuttavaa, sillä tekstien välillä on eroavaisuuksia.

Asetusluonnoksen teksteissä olevat linjaukset tulisi vastata toisiaan, sillä koko uudistuksen tarkoituksena on ollut normiston selkeyttäminen, ei monimutkaistaminen.

Jaloittelualue

- jaloittelualue: asetusluonnostekstissä sanotaan jaloittelualueen olevan tiivispohjainen alue → samassa 3 §:ssä määritellään myös tiivispohjainen alue: tiiviydeltään vähintään asfalttia tai maabetonia vastaavaa pintaa, rakennetta tai ainetta
- perustelumuistiossa tiivispohjaisuuteen on otettu asetusluonnosta tiukempi kanta, sillä perustelumuistiossa on hyväksytty vain asfaltti ja maabetoni.

Tulva-alue vai tulvanalainen alue

- asetusluonnostekstin määritelmissä avataan termi tulvanalainen alue, kuitenkin 8 §:ssä puhutaan tulva-alueesta, jotka voivat tarkoittaa hieman eri asiaa
- vaatii tarkentamista tai avaamista perustelumuistion osalta, tarkoitetaanko samaa vai eri käsitettä

Kelluva kate

- asetusluonnostekstissä on esimerkin omaisesti lueteltu eri vaihtoehtoja: ”esimerkiksi turvetta, kevytsoraa, polystyreenirakeita tai –soraa tai muuta vastaavaa irtomateriaalia tai kelluvaa levymäistä katetta. Kelluvaksi katteeksi voidaan katsoa myös naudan liettelanta silloin, kun se on kuorettunut.”
- perustelumuistiossa kelluvaan katteeseen on otettu asetusluonnosta tiukempi kanta, sillä avatussa luettelossa ei ole esimerkinomaista luetteloa, vaan teksti on kirjoitettu tyhjentävään tyyliin, lisäksi naudan liettelannan kuorettumisen hyväksymiseen on myös otettu tiukempi kanta
- asetusluonnosteksti tulee kyseisen määritelmän osalta hyväksyä sellaisenaan, ilman perustelumuistiossa esitettyjä tiukennuksia.

Lisäksi seuraavien määritelmien sisältöä tulisi harkita uudelleen ja tehdä mahdollisia täydennyksiä.

Muokkaus

- perustelumuistiossa on lueteltu lista laitteista, jotka katsottaisiin ainakin muokkauslaitteiksi; teknisen kehityksen vuoksi listan tulisi olla esimerkinomainen
- ”muokkauslaitteiksi katsottaisiin esimerkiksi kyntöaura, jyrsin, kultivaattori, joustopiikkiäes avomaaviljelyillä pelloilla sekä vastaavat laitteet.”

Sijoittaminen

- perustelumuistiossa on sijoittamissyvyyteen otettu asetusluonnostekstiä tiukempi kanta, sillä asetusluonnoksessa ei sijoittamissyvyyttä ole määritelty
- asetusluonnosteksti tulee kyseisen määritelmän osalta hyväksyä sellaisenaan, ilman perustelumuistiossa esitettyjä tiukennuksia.

Ulkotarha

- perustelumuistioon tulisi kirjata laitumen ja ulkotarhan välinen käsite-ero, jotta myöhemmiltä tulkintaongelmilta välttyttäisiin (esimerkiksi asetusluonnoksen 6.4 §:n osalta)

Vesitiivis materiaali

- kohta sulkee pois muut mahdolliset materiaalit, joilla voidaan tehdä vesitiiviitä rakenteita esim. haponkestävät materiaalit.
- asetusluonnostekstiin tai sen liitteeksi tulee kirjata myös muut vaihtoehtoiset vesitiiviit materiaalit

4 § (Eläinsuojien ja rakennelmien sijoittaminen)

Ehdotetulla asetusluonnoksen kohdalla puututaan suoraan perustuslain (731/1999) 18 §:n mukaiseen oikeuteen harjoittaa elinkeinotoimintaa. Asetusluonnoksessa ja perustelumuistiossa mainitut toimenpiteet ovat lainsäädännöllä, ei asetuksella säädettäviä asioita (PL 80.1 §), jossa valiokunnat (mm. perustuslakivaliokunta) ottavat kantaa lakiesitysten laillisuuteen.

Kohdassa esitetty säätely sopisi esimerkiksi parhaillaan uudistettavaan ympäristönsuojelulakiin (86/2000, lausuntokierros päättynyt 07.01.2013) tai maankäyttö- ja rakennuslakiin (132/1999).

Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue ehdottaakin kyseisen kohdan poistamista.

Lisäksi kyseisessä kohdassa esitettyä maaperäselvitystä ei ole perustelumuistiossa avattu miltään osin. Täten avoimeksi jää se seikka, millaisia maaperäselvityksiä olisi kyseisen asetusluonnoskohdan perusteella voitu asiakkailta vaatia verrattuna esimerkiksi polttonesteiden jakeluasemien sijoittamiseen.

5 § (Lannan varastointi) ja

6 § (Orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointi)

Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue pitää hyvinä ja selkeinä kyseisiä pykälää. Perustelumuistiossa tuodaan esille selkeästi se kannanotto, että lantaa ei saisi varastoida maavaraisesti. Täydentävien ehtojen valvonnassa kuitenkin vuosittain havaitaan tiloja, joilla edelleenkin on maapohjainen lanta.

Asetustekstilunnonkseen kirjattu 6 § selkeyttää nykyisiä orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointikäytäntöjä.

Kyseiseen asetusluonnoksen kohtaan 5.5 § tulee kuitenkin kirjata poikkeussääntö yhden kuukauden levitysaikaan, mikäli poikkeukselle on työtekniset tai hygieeniset syyt. Edellä mainittujen työteknisten ja hygieenisten seikkojen perusteella myönnettävä varastointiaika voisi enimmillään olla kaksi kuukautta.

Poikkeuksen tulee koskea sekä lannan varastointia että orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointia.

Lisäksi tulisi asetusluonnoksen lausuntojen käsittelyn yhteydessä miettiä selkeä valvontamalli siihen, miten asetusluonnoksessa määriteltyä lannan 30 % kuiva-ainepitoisuutta voitaisiin helpoimmin valvoa.

7 § (Varastointia koskevat rakenteelliset vaatimukset)

Asetusluonnoksen 7 § käsittää seuraavat olennaiset rakenteelliset vaatimukset: vesitiiviys, kattaminen, kuormaamisalustan rakenne sekä pysyvät ruokinta- ja juottopaikat.

Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue katsoo, että luonnoksen 7.2 §, 7.3 § ja 7.4 § tulisi toimeenpanna ainoastaan pitkällä siirtymäajalla eli kyseisiä kohtia tulisi koskea 17 §:n siirtymäsäädökset ja että tässä lausunnossa 17 §:ään tehtyjen korjausehdotusten mukaisesti rakenteelliset vaatimukset tulisivat voimaan vasta kyseisen kohteen uudisrakentamisen tai kohteen korjauskunnostuksen yhteydessä sekä uuden pysyvän ruokinta- ja juottoaikan perustamisen yhteydessä.

Lisäksi on kyseenalaista, voidaanko asetustasolla määrätä näin tarkkaan varastoiden rakenteista, vai tulisiko vaatimukset olla kirjattu ympäristönsuojelulakiin tai ympäristönsuojeluasetukseen, jotka ohjaavat ympäristöluvan lupaharkintaa.

Lantaloiden kattaminen sekä tiivispohjaisten kuormaamisalustojen teko vaatii usealla maa- ja puutarhataloutta harjoittavalla tilalla suuriakin taloudellisia investointeja. Nykyisellä maa- ja puutarhatalouden toiminta- ja kulurakenteella asia vaatii realistista suunnittelua sekä rakentamis- ja viranomaisprosessin, joka ei tapahdu hetkessä.

Jotta maatalouden harjoittamisen edellytyksen säilyisivät, olisi siis asetusluonnoksen 7 §:ssä olevia vaatimusten täyttämiseen varattava pitkä siirtymäaika (vrt. esimerkiksi valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 209/2011) (ks. 17 §:ään annettu lausunto).

Kyseinen asetusluonnoksen osalta on otettu jo aikaisemmin kantaa kelluvan katteen ja vesitiiviyyden määritelmään 3 §:n kohdalla.

8 § (Kuivalannan varastointi poikkeustilanteessa) ja

9 § (Ilmoitus kuivalannan varastoinnista poikkeustilanteessa)

Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue toteaa asetusluonnoksen 8.1 §:n olevan liian ehdoton. Kohdassa kielletään kokonaan kuivalannan varastointi aumassa 16.10 – 31.1. Varastointi tulee sallia myös kyseisen ajankohdan aikana 16.10 – 31.1, mutta siihen tulisi erikseen hakea kunnan ympäristöviranomaiselta päätös, jolla taattaisiin se, että aumavarastoinnille on kyseisellä aikavälillä vankat työtekniset ja hygieeniset syyt, joiden perusteella lantaa olisi pakko hetkellisesti varastoida aumassa.

Kyseisen muutoksen johdosta lantaa kyettäisiin käsittelemään ympäristönkin kannalta paremmin sellaisina kasvukausina, jotka olisivat sateiset, viileät tai muutoin epäedulliset. Lisäksi muutoksella pystyttäisiin vastaamaan tiloilla mahdollisesti syntyviin poikkeuksellisiin tuotantoa kohdanneisiin ongelmiin esim. eläintaudit, roudan rikkomat varastointirakenteet ja eläinsuojelumääräykset, jotka eivät kuitenkaan täytä ylivoimaisen esteen määritelmää.

Asetusluonnoksen 8.1 §:ssä mainitut auman levitysaikarajat eivät vastaa 10.3 §:ssä mainittuja aikarajoja. Kyseiset aikarajat tulee synkronoida vastaamaan toisiaan.

Lisäksi 9 §:ssä mainittu 30 vuorokautta aiemmin annettava ennakkoilmoitus kuivalannan aumavarastoinnista tulee harkita muutettavaksi siten, että kyseisessä 9.1 §:ssä määritettäisiin pääsääntö (30 vrk), mutta johon 9.2 § annettaisiin poikkeusmahdollisuus, mikäli siihen olisi asetusluonnoksessa määriteltujen kohtien mukaiset perusteet. Pääsääntöisestä 30 vuorokauden ilmoitusajasta voisi poiketa mm. edellä mainituin poikkeusperustein (esim. eläintaudit, roudan rikkomat varastointirakenteet, eläinsuojelumääräykset jne...). Poikkeustapauksissa ilmoitus tulisi tehdä välittömästi lannan aumavarastointitarpeen ilmaantuessa.

Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue korostaa, että kyseisen valtioneuvoston asetusluonnoksen valmistelussa on keskitytty vain perusnormiston luomiseen eikä sen yhteydessä ole ainakaan asetusluonnostekstin ja perustelumistion nojalla harkittu poikkeussääntöjä, joita kuitenkin ympäristönsuojelulainsäädännön sektori sisältää runsaasti ja joita tulisi tähänkin käsiteltävänä olevaan asetusluonnokseen kirjata useampaan kohtaan.

10 § (Lannoitteiden käyttö)

Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualueen mielestä 10.1 §:n sanamuotoa tulisi tarkentaa siten, että sanamuoto ei olisi täysin ehdoton.

Myös 10.2 §:ää tulee harkita muotoiltavaksi uudelleen, sillä tulevassa ympäristökorvausjärjestelmässä tullaan käyttämään lannoituksen laskennassa pellon viljavuusluokan tilalla maalajia. Kahden erillisen laskentatavan käyttöönotolle ei ole tieteellisiä eikä taloudellisia perusteita. Lisäksi kyseisen toimintatapa aiheuttaisi sekä asiakkaille että hallinnolle kohtuuttomasti lisätyötä.

Kyseinen asetusluonnos koskee koko maata. Sen vuoksi onkin epätasa-arvoista määritellä sekä 10 §:ään että 8 §:ään samat päivämäärärajat koko Suomen maa- ja puutarhatalouden harjoittamisen osalta, jotka ovat selkeästi Keski- ja Pohjois-Suomelle epäedullisemmat kuin Etelä-Suomelle.

Edellä mainitun vuoksi Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue vaatiikin 10.3 §:ssä syyslevityspäivämäärän myöhästämistä esimerkiksi 1.12 asti tai sitten maa jaettaisiin esimerkiksi kolmeen portaaseen kasvukausien pituuksien mukaan, joissa syyslevityksen viimeinen takaraja olisi erilainen eri alueella.

Aikarajaa voidaan perustella komissiolle Suomen pohjoisella sijainnilla sekä sillä, että asetusluonnostekstiin on kuitenkin määritelty tarkkaan se, että lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita ei saa levittää lumipeitteeseen tai routaantuneeseen eikä veden kyllästämään maahan, vaikka levitysaikaa päivämäärien puitteissa olisikin jäljellä.

Asetusluonnoksen 10.4 §:ssä on säädetty lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden muokkaamisesta maahan vuorokauden sisällä levityksestä, jos levitystä ei ole tehty kasvustoon letkulevittimellä tai hajalevityksenä.

Kyseessä on huomattava tiukennus mm. sängellä olevien peltojen osalta. Koska ehdon tiukentuminen on merkittävä, olisi asiaa pitänyt tieteellisesti perustella perustelumuiustiossa, mutta näin ei ole tehty. Kuinka paljon ympäristölle epäedullisempaa on pellolle levitetyn lannan muokkaaminen kylvölannoittimeen kiinnitetyllä muokkaimella tai suorakylvöllä kuin asetusluonnoksen 3 §:ssä esitetyillä muokkausvälineillä muokkaaminen?

Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue toteaaakin, että asia tulisi uudelleen arvioida ja että muokkaustavoiksi tulisi hyväksyä myös esimerkiksi suorakylvö ja kylvölannoittimeen kiinnitetyllä muokkaimella muokkaaminen. Muokkausvelvoite siis sinällään olisi hyväksyttävää, mutta muokkaustapojen skaala tulisi olla huomattavasti paljon laaja-alaisempi.

Perustelumuiustiossa viitataan muokkausvälineiden osalta 3 §:ään (alakohta muokkaus), jota on jo edellä kommentoitu.

Asetusluonnoksen 10.5 §:ssä on määritelty aikaraja, jonka jälkeen lantaa tai orgaanista lannoitetta saa levittää vain sijoittamalla nurmipeitteisille pelloille. Aikarajaa on muutettu siten, että vaatimusta on tiukennettu kahdella viikolla. Tiukennus on aiheeton, sillä termisen kasvukauden pituus on pidentynyt tasaisesti koko ajan, jolloin myös kaikkia viljelystoimenpiteitä voidaan tehdä pidemmällä aikajaksolla. Lisäksi kasvukauden pidentyminen vaikuttaa suoraan myös kasvien toimintaan ja ravinteiden tehokkaampaan käyttöön, josta johtuen levitys kasvuston pintaan tulee olla sallittu nykyisen takarajan mukaisesti.

Asetusluonnoksen 10.6 §:ssä on määritelty lannoituksen suorittaminen vesistöjen lähistöllä. Asetusluonnoksen teksti on ristiriidassa maataloustukien järjestelmien kanssa ja lisäksi hyvin vaikea ja työläs valvoa todennettavasti.

Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue esittääkin kyseisen kohdan uudelleen muotoilua siten, että typpilannoitus olisi kielletty kolme metriä lähempänä vesistöä ja että seuraavalla viidellä metrillä saa levittää typpilannoitteita vain sijoittamalla, jos

kaltevuus olisi yli 2 %. Lannan pintalevitys olisi kielletty niillä pelloilla, joiden keskimääräinen kaltevuus ylittäisi 10 % rajan. Lisäksi multaamisessa tulisi olla yhtenevä 24 tunnin aikaraja.

Asetusluonnoksen 10.7 §:n mukaisesti kaivojen ja lähteiden ympärille tulisi jättää vähintään 30 – 100 metrin levyinen vyöhyke. Säädöksen noudattaminen esimerkiksi vuokrapeltojen osalta olisi hyvin vaikeaa ja käytännössä edellyttäisi kaivojen ja lähteiden rekisteröintiä paikkatietojärjestelmään, josta asiakas saisi tietoonsa hallinnassaan olevien peruslohkojen läheisyydessä olevien kaivojen ja lähteiden tiedot. Myös valvonnan toteuttaminen vaatisi hallinnollisen toiminnan lisäämistä, sillä kaikki kaivojen ja lähteiden sijaintitieto tulisi olla valvontaviranomaisen käytössä.

Lisäksi asetusluonnoksessa mainittu metrimäärä on ylimitoitettu ja sen tulisi olla suuruudeltaan sama kaikissa tapauksissa eli 30 metriä.

11 § (Typpilannoitemäärät)

Ruuan tuotanto perustuu kasvien satoihin. Jotta satotasot olisivat Suomen olosuhteissa riittävät, tulee lannoitukseen sallia riittävät typpilannoitustasot.

Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue katsoo, että asetusluonnoksessa kohdassa 11.2 §:ssä olevat typpilannoitemäärät tulisi mitoittaa selvästi ympäristökorvausluonnoksessa esitettyjä typpilannoitusmääriä suuremmiksi. Tämä vaatimus perustuu myös siihen, että asetusluonnos määrittelee vain yleisen ylärajan, jota tarkennetaan ympäristökorvausjärjestelmän mukaisilla tasoilla.

Myös kohdassa 11.3 § oleva vaatimus liukoisen typen enimmäismäärän vähentämisestä pohjavesialueella tulee poistaa, sillä asiaa on mahdotonta todentaa ja valvoa sekä lannoituksen suunnittelu pohjavesialueiden rajoja noudatellen, ottaen huomioon peruslohkorajat on hyvin monimutkainen sekä vaativa suunnittelunkin kannalta ja toimenpiteen vaikutus lienee vähäinen.

Lisäksi kyseisen asetusluonnoksen 11.5 §:ssä määritelty suurin sallittu liukoisen typen määrä syksyllä on aivan liian vähäinen, jotta lantaa voitaisiin riittävästi hyödyntää ravinnekierrossa ilman pellon tiivistymisen vaaraa.

Kyseisen kohdan osalta tulekin hahmottaa ympäristökokonaisuus kyseistä liukoisen typen rajaa määritettäessä; onko ympäristön kannalta parempi vaihtoehto fossiilisten polttoaineiden lisääntynyt kulutus levitysalojen kasvaessa ja lohkojen hajanaisuuden lisääntyessä vai olisiko ympäristön kannalta parempi vaihtoehto sallia hiukan suurempi syyslevitysmäärä, jos sillä vähennetään muutoin ympäristölle epäedullisempia toimenpiteitä.

Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue myös huomauttaa asetusluonnostekstin ja perustelumuiiston välisestä ristiriidasta koskien syysrukiin syyslannoitusrajaa. Asetusluonnoksessa todetaan, että syysrukiin syyslannoitusraja on eloperäisille maille 20, muille 30. Sen sijaan perustelumuiostiossa syysrukille määritetään tiukempi syyslevitysmäärä eli maalajista riippumat 20 kg/ha.

Syysrukiin lannoitemäärä tulee vastata muiden viljojen syyslevitysmääriä.

12 § (Fosforilannoitemäärät)

Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue ei hyväksy fosforilannoitemäärien sisältämistä kyseiseen asetusluonnokseen. Kuten edellä mainituissa kohdissa Yleistä ja 1 § (Tarkoitus) ja 2 § (Soveltaminen) todetaan, fosforilannoituksen sääntelyn sijoittaminen nykyiseen nitraattiasetukseen ja nitraattiasetuksen laajentaminen soveltamisalueen laajentaminen ei ole tarkoituksenmukaista ja sen juridinen oikeutus tulee vielä tarkastaa.

Asetusluonnoksen perustelumuistiossa on asiaa perusteltu komission valmisteluasiakirjan SEC(2010)118final (On implementation of Council Directive 91/676/EEC concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources based on Member State reports for the period 2004-2007) vaatimuksilla. Kyseisessä valmisteluasiakirjassa tehdyt havainnot ovat kiistämättömiä, mutta asiasta on jo säädetty maa- ja metsätalousministeriön lannoitevalmistelain (539/2006) nojalla annetulla asetuksella lannoitevalmisteista 24/11 (dnro 1784/12/2011).

Täten kyseinen asetusluonnoksen kohta tulee poistaa.

Mikäli komissio tulee jatkossa vaatimaan fosforilannoituksen osalta kansallisia toimenpidemuutoksia, tulee asia käsitellä esim. lannoitevalmistelain tai muun lain muutoksen kautta.

13 § (Ravinnepitoisuuksien määrittely)

Kuten kyseisen asetusluonnoksen perustelumuistiossa todetaan, on hyvin perusteltua käyttää lannan ravinnepitoisuuksien määrittelyssä tilan omia lanta-analyysituloksia. Vaihtoehtoisesti myös taulukkoarvojen käyttö ravinnepitoisuuksien määrittelyssä on vahvasti perusteltua.

Poiketen asetusluonnoksesta, lannoitus tulisi voida suunnitella joko omien lanta-analyysituloksien perusteella tai taulukkoarvojen pohjalta. Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue ei miltään osin kannata keskiarvolaskentaa kyseisessä asiassa, sillä laskentatapa poikkeaa suunnitellun ympäristökorvausjärjestelmän laskentatavasta, on monimutkainen ja sisältää liian suuren määrän poikkeuksia (mm. sian ja naudun sekalannan osalta käytetään vain tilan omaa analyysitulosta). Poikkeuksien suurehko määrä lisää myös tulkintaongelmia, joita on ollut nykyisen nitraattiasetuksen aikana.

Tilan omat lanta-analyysinäytteethän ovat osa sitä ympäristönkäytön hallinnollis-oikeudellista ohjaussektoria, jossa toimintoja on pyritty keventämään hallinnollisesti kevyemmillä ratkaisuilla. Asetuksen muistioloennoksessa keskiarvolaskentaa on perusteltu mm. tilan omien lantanäytteiden epäedustettavuudella ja lanta-analyysinäytteiden ottamisen epävarmuuksilla, josta voidaan päätellä, että asiakkaiden suorittamaan omavalvontaa ei katsota hallinnon näkökulmasta tarpeeksi luotettavaksi.

Näkökulma ei ole relevantti, sillä kyseinen kehityssuunta on päinvastainen nykyisen ympäristölainsäädännön kehityssuunnan kanssa, jossa monella eri toimintasektorilla asiakkaan omavalvonta on tulossa vahvasti mukaan lainsäädäntöön ja käytännön toimintaan.

Lanta-analyysinäytteiden osalta omavalvonnan toimivuutta voidaan tarkastaa nykyisen järjestelmän kaltaisesti tilalle kohdistuvien lannoitus- ja täydentävien ehtojen valvontojen yhteydessä.

Lisäksi ympäristövaikutusten kannalta olisi olennaista laskea peltoon asetetun karjanlannan todellinen liukoinen tyyppi ja kokonaistyyppi, eikä matemaattiseen kaavaan perustuva arvio kyseisistä ravinnemääristä.

Kyseistä 13 § tulee poistaa tarpeettomana kokonaisfosforin määräitys, sillä kuten edellä 12 § on perustelu, fosforilannoitemäärät tulee poistaa asetusluonnoksesta kokonaan ja tällöin on tarpeetonta säätää ravinnepitoisuuksien määrittelystä fosforin osalta.

14 § (Toiminnanharjoittajan kirjanpitovelvollisuus)

ELY-keskuksen E-vastuualue pitää kirjanpitovelvollisuuden täsmentämistä tarpeettomana, sillä nykyinen ympäristötuen perustuen tukijärjestelmä että tuleva ympäristökorvausjärjestelmä sisältävät velvoitteet toiminnanharjoittajan kirjanpidosta.

Korvausjärjestelmään sitoutumattomien tilojen osalta asia tulisi nostaa esille vasta sen jälkeen, kun ympäristökorvausjärjestelmä on otettu käyttöön ja on saatu luotettavat tilastot siitä, kuinka iso prosentti maa- ja puutarhataloutta harjoittavista tiloista on hakenut korvausjärjestelmän piiriin.

Kyseisestä 14 §:stä tulee myös poistaa tarpeettomana kokonaisfosforin seurantavelvollisuus, sillä kuten edellä 12 § on perustelu, fosforilannoitemäärät tulee poistaa asetusluonnoksesta kokonaan ja tällöin on tarpeetonta säätää seurantavelvoitteestakaan.

15 § (Valvonta)

Kyseiseen kohtaan on lisätty säädös siitä, että ELY-keskuksiin toimitettaisiin kuntien viranomaisten toimesta asetuksen rikkomista koskevat tiedot. Kyseisessä kohdassa ei kuitenkaan aseta kuntien viranomaisille aikarajoja tietojen toimittamisen osalta.

Täydentävien ehtojen asetuksen valvontaa säätelevien normien mukaan täydentävien ehtojen valvonta on laajennettava havaitun lainsäädännön puutteen osalta sille vuodelle, jona puute on havaittu. Tämän vuoksi olisi ELY-keskuksen toiminnan kannalta kohtuullista asettaa aikaraja tietojen toimittamiselle ELY-keskukseen.

Lisäksi ELY-keskuksen E-vastuualue toteaa nykyisessä asetusluonnoksessa olevan useita täydentävien ehtojen indikaattorikohtia, joiden valvonta käytännössä on erittäin haastavaa.

Komissio voi edellyttää selkeästi jäsenvaltioita kiinnittämään entistä paremmin huomiota mm. lannoitusaikoihin ja typen enimmäismääriin, mutta samalla komissio tarkastaa yksityiskohtaisesti täydentävien ehtoja koskevien säädösten valvonnan toimeenpanon. Näissä komission valvontaa koskevissa tarkastuksissa on Suomen hallinnon pystyttävä esittämään tarkat ja konkreettiset valvontatavat eri säädöskohdille. Mikäli näin ei pystytä tekemään, voi se merkitä Suomelle tuntuvaakin rahoitusoikaisuja tukiin, joka heijastuu myös ympäristöasioiden huomioonottamisen heikentymisenä tietyllä aikaviiveellä.

Asetusluonnosta uudelleen tarkasteltaessa tulisi myös valvontaprosessin kulku ja toimeenpano huomioida syvällisemmin, jotta tämän suhteen ei syntyisi myöhemmin ongelmia.

16 § (Voimaantulo)

Asetus tulisi saattaa voimaan aikaisintaan 01.04.2015. Asetus koskee koko maata ja on osa täydentävien ehtojen noudatettavaa normistoa. Tämän vuoksi asiassa on myös ympäristön kannalta olennainen merkitys sidosryhmien koulutuksella, neuvonnalla ja tiedotuksella, johon tulee varautua jättämällä hallinnolle ja neuvontajärjestöille toiminta-aikaa.

17 § (Siirtymäsäädökset)

Siirtymäsäädöksen päivämäärän tulee olla sama kuin asetuksen voimaantulopäivämäärä.

Joko itse asetustekstiin tai asetuksen muistioloonnokseen tulee ottaa kantaa, miten suppeasti tai laajasti kyseistä siirtymäsäädöstä on tarkoitettu sovellettavaksi. Asetusluonnoksen tekstissä todetaan seuraavaa: "...sovelletaan X.X.201X jälkeen vireille tuleviin eläinsuojien ja rakennelmien laajennus- ja uudisrakennushankkeisiin."

Asetusluonnoksen tekstistä ja muistiolounnoksesta ei käy ilmi, milloin tämän lain 4 §:n, liitteen 1 mukaisia vähimmäistilavuuksia ja 7.2 §:n varastointitilojen kattamista koskevat säädökset tosiasiallisesti astuisivat sovellettavaksi. Esimerkiksi, jos tila peruskorjaisi navetan ja saisi siihen avustusta, tarkoittaisiko se sitä tämän siirtymäsäädöksen osalta, että tässä yhteydessä tämän asetusluonnoksen 17 §:n nojalla kuivalantalakin tulisi kattaa? Vai tuleeko 17 § soveltaa kuivalantalalan kattamiseen siinä vaiheessa, kun peruskorjattaisiin tilan lantaloita?

Siirtymäsäädöksen osalta tulee myös huomioida se seikka, että tilojen ympäristölupia päivitetään kymmenen vuoden välein. Siksi asetusluonnoksen käsittelyssä tulisi ottaa kantaa myös siihen, tulisiko 17 § automaattisesti vaatimaan lantaloiden kattamisen investoinnin kautta lupapäivityksen yhteydessä.

Maatalouden harjoittamisen edellytyksien kannalta olisi erityisen tärkeää kytkeä kattamisvaatimus investointien yhteyteen siten, että asiakkaat voisivat hakea eri investointien mukana suoraan avustusta myös kattamiseen, etteivät kaikki kustannukset ohjautuisi suoraan maataloutta harjoittaville, vaan myös valtio aktiivisesti edistäisi maatalojen ympäristöinvestointeja.

Lisäksi siirtymäsäädös tulee ulottaa koskemaan myös asetusluonnoksen 7.3 § ja 7.4 §:ää. Perustelumuistiossa ei ole yhtään arvioitu, kuinka usealle tilalle jouduttaisiin tekemään hyvin lyhyessä ajassa sekä tiivispohjainen kuormaamisalusta että katetut ja tiivispohjaiset ruokinta- ja juottopaikat.

Koska kyseiset asetusluonnoksen kohdat tulisivat koskettamaan monia tiloja, on täysin epärealistista vaatia kyseisiä ehtoja täytettävän ilman pitkiä siirtymäaikoja.

ELY-keskuksen E-vastuualueen kanta on, että ympäristöluvan päivittämisen yhteydessä ei voida vaatia 17 §:n kautta tapahtuvien vaatimusten toimeenpanoa ellei tilalla ole konkreettisesti lantaloiden korjaamistarvetta.

Siirtymäsäädöskohdan soveltamisen ja koko asetusluonnoksen selkeyden kannalta asia tulisi siis avata eli ottaa kanta mitä tarkoitetaan X.x.201X jälkeen vireille tulevilla laajennus- ja uudistushankkeilla.

Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualue toteaa lopuksi, että kyseessä on tärkeä ja olennainen asetusuudistus. Tämän vuoksi asetuksen sisällön tulisi olla niin selkeä ja yksiselitteinen, ettei ristiriitatilanteita synnys tai että ne voidaan ratkaista helposti.

ELY-keskuksen E-vastuualue siksi ehdottaa, että jokaisen luonnospykälän sisältöä ja muotoa tulisi käydä edellä mainittujen syiden vuoksi uudestaan lävitse.

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUKSEN Y-VASTUUALUEEN NÄKEMYS

Yleistä

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa nitraattiasetuksen uudistamiseksi asetetun työryhmän laatimasta ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta. Uudella ehdotetulla asetuksella korvattaisiin voimassa oleva valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000), jäljempänä nitraattiasetus.

Ympäristöministeriö asetti lokakuussa 2011 työryhmän valmistelemaan nitraattiasetuksen uudistamista. Työryhmän tehtäväksi annettiin laatia ympäristöministeriölle ehdotus uudistetusta nitraattiasetuksesta. Toimeksiannossa on edellytetty, että asetuksen tulee olla tulkinnallisesti selkeä, ja työssä tulee ottaa huomioon Euroopan yhteisön komissiolta saatu palaute.

Uudistamistyön pani alulle nykyisen nitraattiasetuksen tulkintaan liittyvät epäselvyydet ja asetuksen selkiyttämistarve sekä EU:n komission vaatimukset koskien nitraattidirektiivin täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa. Erityisesti komissio on kiinnittänyt huomiota nitraattidirektiivin edellyttämän toimenpideohjelman

tarkistamiseen. Direktiivissä edellytetään, että jäsenvaltiot tarkistavat toimenpideohjelmansa joka neljäs vuosi. Suomessa toimenpideohjelma on pantu täytäntöön nitraattiasetuksella, jota ei ole muutettu sitten sen antamisen vuonna 2000.

Komissio on edellyttänyt jäsenvaltiota kiinnittämään huomiota toimenpideohjelmissaan entistä paremmin lannoitusaikoihin, erityisesti lannoitteiden syyslevitykseen, typen enimmäismääriin ja lannoitteiden levittämiseen kalteville pelloille. Komissio on myös esittänyt, että jäsenvaltiot säätäisivät myös fosforilannoitteiden käytön enimmäismääristä.

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta

2 § (Soveltaminen)

Asetusehdotus sisältää aikaisemmasta asetuksesta poiketen myös fosforin käyttöä koskevaa sääntelyä. ELY-keskuksen Y-vastuualueen näkemyksen mukaan soveltamisalan laajentamisella voidaan saada aikaan positiivisia ympäristövaikutuksia.

3 § (Määritelmät)

Kelluva kate

Kelluvan katteen määritelmästä tulisi poistaa naudon kuorettunut lanta, koska se aiheuttaa tulkintaongelmia valvonnassa. Kelluvan katteen tulisi olla materiaalina sellaista, että se kaikissa olosuhteissa ehkäisee lannan varastoinnista aiheutuvaa hajuhaittaa, ammoniakkipäästöjä ja mahdollisesti estää myös sadeveden pääsyn lietelannan joukkoon.

Lannan sijoittaminen

Sijoittamisen määritelmää tulisi tarkentaa sellaiseen muotoon, kuin se on perustelumuiotiossa. Asetustekstissä tulisi olla lisäys, että letkulevittimellä tapahtuva lannoittaminen ei ole sijoittamista eikä se näin ollen täytä muokkausmääritelmää.

4 § (Eläinsuojien ja rakennelmien sijoittaminen)

Keski-Suomen ELY-keskuksen Y-vastuualue pitää hyvänä, että asetuksessa tuodaan selkeästi esille kannanotto, jonka mukaan eläinsuojia tai lannan ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilaa, tuotantoeläinten jaloittelualueita ja ulkotarhojen ruokinta- ja juottopaikkoja ei saa sijoittaa pohjavesialueelle, tulvanalaiselle alueelle, alle 50 metrin etäisyydelle vesistöä, talousvesikäytössä olevasta kaivosta tai lähteestä ja alle 25 metrin etäisyydelle valtaojasta.

5 § (Lannan varastointi)

Asetusehdotuksessa esitetyt lannan varastointitilojen kokomuutokset tulisi tarkistaa ja yhdenmukaistaa myös maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa tuettavaa rakentamista koskevissa rakentamismääräyksissä ja suosituksissa (MMM-RMO C4).

Asetusehdotuksessa esitetyt lannan varastointitilojen (väh. 12 kk) kokomuutokset ovat perusteltuja. Eläinten ruokinnassa ja eläinsuojien toiminnassa on tapahtunut olennaisia muutoksia. Eläinsuojien yksikkökoot ovat kasvaneet ja tämä lisää tarvetta isompiin lannan varastointitiloihin. Lisäksi kattamattoman lantalan kokovaatimusta kasvattavat lisääntyneet sadevesimäärät.

7 § (Varastointia koskevat rakenteelliset vaatimukset)

Asetusehdotuksessa on esitetty säädettäväksi lietelantaloiden ja nestemäisten orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilat katettavaksi joko kiinteällä tai kelluvalla katteella.

Asetusehdotuksen mukaan kuivalannan varastointitila tulee kattaa tai varastoitava aine peittää siten, että sadevesien pääsy varastointitilaan estetään. ELY-keskuksen Y-vastuualueen käsityksen mukaan kuivalannan varastointitilat tulisi kattaa aina kiinteällä katteella, koska tämä on ainoa toimenpide, jolla sadevedet voidaan todellisuudessa pitää pois kuivalantalasta.

Lietelantaloiden osalta ensisijaista tulisi olla kiinteä kattaminen, mutta kelluvan katteen käyttöä ei kuitenkaan poissuljettaisi.

8 § (Kuivalannan varastointi poikkeustilanteessa)

Keski-Suomen ELY-keskuksen Y-vastuualue pitää perusteltuna ja selkeänä, että asetuksessa on säädelty kuivalannan poikkeuksellisesta varastoinnista. Selkeyden vuoksi on hyvä, että asetuksessa on myös esitetty ne perusteet, joiden täyttyessä varastointi poikkeustilanteessa on mahdollista.

ELY-keskuksen Y-vastuualue pitää tarkoituksenmukaisena, että kuivalannan varastointia aumassa on rajoitettu 16.10 -31.1. väliseksi ajaksi. Lisäksi on esitetty määräys aumaan varastoidun kuivalannan levittämisestä.

9 § (Ilmoitus kuivalannan varastoinnista poikkeustilanteessa)

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulisi vuosittain raportoida kuivalannan varastoinnin poikkeustilanteista ELY-keskukselle helmikuun loppuun mennessä.

10 § (Lannoitteiden käyttö)

Asetusehdotuksessa on esitetty lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levittämiskieltoa 1.11. – 31.3. väliseksi ajaksi. ELY-keskuksen Y-vastuualueen näkemyksen mukaan syyslevitysjankohtaa tulisi rajoittaa siten, että lannoittaminen olisi sallittua ainoastaan 15.10. saakka.

Tavoitteena tulisi olla, että lannan syyslevityksestä voitaisiin luopua, lukuun ottamatta lannan levitystä perustettaville nurmille. Lannoittamisen tulisi tapahtua kasvukauden aikana, niin että kasvit voivat hyödyntää ravinteet mahdollisimman tehokkaasti. Rajoittamisella voidaan välttyä syksyn ravinnehuuhtoumilta ja tätä kautta turhilta vesistökuormituksilta, maaperän painumiselta ja eroosiolta.

Keski-Suomen ELY-keskuksen Y-vastuualueen näkemyksen mukaan on perusteltua, että asetuksessa on selkeytetty lannoitteiden levittämistä kalteville pelloille. Lähtökohtana on, että lannoitteet saadaan levitettyä peltoon mahdollisimman tasaisesti ja siten, että valumia vesistöön ei pääse syntymään.

Asetuksessa ei ole huomioitu lannan levitystä pohjavesialueella. ELY-keskuksen Y-vastuualueen käsityksen mukaan lannan ja muiden orgaanisten lannoitteiden syyslevitys pohjavesialueella sekä 50 metriä lähempänä vesistöjä tulisi kieltää. ELY-keskuksen Y-vastuualueen näkemyksen mukaan lannan levityksessä tulisi lisäksi huomioida kunnan ympäristönsuojelumääräykset.

11 § (Typpilannoitemäärät)

Keski-Suomen ELY-keskus Y-vastuualueen näkemyksen mukaan asetusluonnoksessa esitetyt typpilannoitemäärät ovat optimirajoja, joita käytettäessä ei aiheuteta haitallisia ympäristöriskejä.

12 § (Fosforilannoitemäärät)

Keski-Suomen ELY-keskuksen Y-vastuualue pitää hyvänä fosforilannoitemäärien sisällyttämistä asetusluonnokseen. Fosforia pidetään rehevöitymistä edistävänä tekijänä ja on perusteltua, että sen levittämistä rajoitetaan. Asetuksessa esitetyt fosforilannoitusmäärät ovat ympäristönäkökulmasta liian korkeat, kun otetaan tarkasteluun ympäristötuen mukaiset hehtaariohtaiset fosforilannoitusmäärät.

13 § (Ravinnepitoisuuksien määrittely)

Keski-Suomen ELY-keskuksen Y-vastuualueen mielestä on perusteltua, että lannan ravinnepitoisuuksien määrittelyssä voidaan käyttää sekä tilan omia lanta-analyysituloksia että taulukkoarvojen arvoja. Tilakohtaiseen lantanäytteenottoon liittyy epävarmuustekijöitä, joten on järkevintä käyttää molempia näitä tietoja niitä yhteen sovittaen. Näin kompensoidaan myös pelkkien taulukkoarvojen mahdollisesti aiheuttamia/sisältämiä epävarmuuksia.

14 § (Toiminnanharjoittajan kirjanpitovelvollisuus)

ELY-keskuksen Y-vastuualue pitää kirjanpitovelvollisuuden esilletuontia tarpeellisena, koska kyseinen kirjanpitoasiakirja on ympäristönsuojeluviranomaiselle yksi tärkeä valvonnan apuväline.

Kyseisessä 14 §:ssä tulee olla kokonaisfosforin seurantavelvollisuus, sillä kuten edellä on perustelu, fosforilannoitemäärät tulee olla asetusluonnoksessa ja tällöin on tarpeellista säätää myös seurantavelvoitteesta.

15 § (Valvonta)

Keski-Suomen ELY-keskuksen Y-vastuualueen näkemyksen mukaan 15 §:ään tulisi lisätä aikaraja, jonka puitteissa tiedot tulisi toimittaa valvontaviranomaiselle (ELY-keskus).

17 § (Siirtymäsäädökset)

Lantavarastojen tilavuus- ja kattamisvaatimusten tulisi koskea myös vanhoja lantavarastoja eikä pelkästään laajennus- ja uudisrakennushankkeita.

Vanhoille lantavarastoille voitaisiin antaa esim. 10 vuoden siirtymäaika lantavarastojen tilavuuden kasvattamiseksi ja kattamiseksi asetuksen mukaisesti.

Mikäli lantaloiden tilavuus- ja kattamisvaatimus koskisi vain uusia lantaloita ja nykyisten laajennusta, ympäristöhyödyt jäisivät oleellisesti vähäisimmiksi.

Ulla Mehto-Hämäläinen

E-vastuualue,

maaseutu ja energia – yksikön päällikkö

Hannele Yli-Kauppila

Y-vastuualue,

ympäristönsuojelupäällikkö

Riitta Laitinen

E-vastuualue, tarkastaja

Harri Liukkonen

Y-vastuualue, tarkastaja

Lisäksi lausunnon laatimiseen ovat osallistuneet Merja Lehtinen (tarkastaja) E-vastuualueelta, Raija Rekonen (tarkastaja) Y-vastuualueelta ja Ansa Selänne (ylinjohtaja) Y-vastuualueelta.

